

“En música litúrgica les coses van marxant com abans, sinó pitjor”

Dg, 17/07/2011 per Catalunya Religió

(Marta Nin - CR/Roma) És un dels eclesiàstics catalans que fa més anys que es mou per Roma. Valentí Miserachs aviat farà 40 anys que va ser escollit mestre de capella de la Basílica de Santa Maria la Major i des del 1995 és el president del Pontifici Institut de Música Sacra (PIMS), institució dedicada a la formació musical. Nascut a Sant Martí de Sesgueioles, Valentí Miserachs és capellà de Vic i el seu mestratge com a organista, director de cor i compositor li ha comportat [nombrosos reconeixements](#) i guardons.

Aquests curs ha viscut la celebració del centenari del PIMS, a Catalunya l'estrena de l'[Oratori del Sant Dubte d'Ivorra](#), i al Vaticà ha estat un dels [60 artistes escollits](#) per l'exposició que [commerora els 60 anys](#) de sacerdocí de Benet XVI.

-Quin és el balanç de cent anys d'història del Pontifici Institut de Música Sacra(PIMS)?

-El PIMS ha procurat seguir, [en els seus cent anys d'història](#), les directrius marcades pel seu fundador i constantment recordades, amb les degudes adaptacions als temps, pels seus successors i, particularment, pel Concili Vaticà II. Amb els seus alts i baixos, crec que el PIMS s'ha mantingut fidel a aquests ideals. Han estat gairebé 3.000 els alumnes de tot el món que han passat per les seves aules, guiats per un professorat que, generalment, ha estat d'un elevat nivell. Crec que els PIMS ha de seguir pel mateix camí, creixent encara més en tots els ordres, i mantenint la tònica de la serietat.

-Quina és la finalitat del PIMS?

-El “Pontificio Istituto di Musica Sacra” va ser fundat per sant Pius X a finals de 1910 i va entrar en funcionament el 5 de gener de 1911. La intenció del Pontífex era la de crear un centre d'alta formació en les branques principals de la música

sagrada: cant gregorià, composició, orgue, cant coral i musicologia, per tal de formar mestres ben preparats. Era una condició indispensable de cara a l'actuació del programa de reforma que havia exposat en el famós "motu proprio" *Inter sollicitudines*, tan bon punt va assolir el pontificat en 1903.

-Tanmateix, el PIMS no és un organisme que reguli a nivell normatiu o canònic tot el referent a la música sacra. Vostè en algun moment ha reclamat la necessitat d'una codificació de normes en aquest sentit. Per quin motiu?

-El PIMS és simplement un centre acadèmic, tot i que molts hi cerquen un aspecte "normatiu", cosa que és de competència de la Congregació del Culte Diví. Sempre m'ha semblat que calia un organisme "ad hoc", que abracés els nombrosos sectors de la música litúrgica a nivell de tota l'Església (almenys llatina). És una reflexió feta constatant la incorregible anarquia que regna en aquest camp, començant per Itàlia. Però no sembla que hi hagi cap intenció seriosa en aquest sentit per part dels que podrien o haurien de fer-ho.

-El papa Benet XVI és un melòman i alhora està especialment sensibilitzat en la litúrgia. Però, des de sectors coneixedors i experts de la música sacra sembla hi hagi una certa decepció sobre el lligam entre música sacra i litúrgia en aquest pontificat. Vostè quina opinió en té?

-Es dona, ailàs, la paradoxa que en el pontificat d'un papa que tots sabem sensible a la qüestió de la música litúrgica, la doctrina -més abundosa quan era cardenal que no pas ara- sigui magnífica, mentre que, en la realitat, les coses van marxant com abans sinó pitjor. El centenari de fundació del PIMS hauria estat una ocasió excepcional per a un document important o per a una presa de posició significativa, i la veritat és que, de part del Vaticà, la cosa ha passat sense pena ni glòria.

-Per al 60è aniversari d'ordenació sacerdotal de Benet XVI vostè va formar part dels 60 artistes que van regalar al papa una peça pròpia. Quin va ser el seu regal per al papa?

-La meva ofrena al Papa en el 60è aniversari de sacerdocí és la [partitura d'orquestra](#) de l'oratori que precedeix el "Sant Dubte", o sigui l'[oratori de Tarragona](#) "Pau i Fructuós, del 2009. L'obra ha quedat exposada durant quasi tres mesos a la mostra que per aquest motiu hi ha al Vaticà.

-Malgrat les moltes dècades que porta a Roma, vostè continua arrelat a Catalunya. Com valora les relacions entre el Vaticà i el nostre país?

-Sóc a Roma de fa quasi 50 anys, però la meva terra és sempre Catalunya, i, com més gran em faig, més en sento l'atracció. He d'estar molt agraït al meu país, que m'ha donat l'ocasió de dedicar-li quatre importants oratoris, a més de molta música simfònica, coral, litúrgica i per a cobla. He de dir que, a Roma, llevat de l'oratori "Beata Virgo Maria", del 1982, i d'altres petites coses, ningú no m'ha demanat ni una nota de música; tot el poc o molt que he fet ha estat per la meva lliure voluntat.

Quant a les relacions entre Catalunya i el Vaticà, sempre he dit que cal destriar l'aspecte pastoral del diplomàtic. Tenim una bona mostra de l'atenció pastoral envers el país en la recent visita de Benet XVI a Barcelona. Sota l'aspecte

diplomàtic, en canvi, Catalunya no és al mapa. Potser l'exposició "Germinabit" de fa 10 anys sobre el llibre religiós en català, i ara la que es farà de [Gaudí a la tardor](#) poden ajudar a fer valorar una mica l'especificitat de la nostra cultura, però sempre amb una ganyota.

-Vostè és mestre de capella de la Basílica de Santa Maria la Major des de l'any 1973. Què es pot fer des d'un lloc tan emblemàtic com aquest?

-Pràcticament 40 anys que sóc mestre de capella de la Basílica Liberiana. Es la meva col.locació oficial -afegint-hi la canongia- en el món eclesiàstic romà. Santa Maria la Major és, doncs, casa meva. El càrrec m'ha donat l'ocasió d'escriure molt música i de poder-la executar en un ambient tan privilegiat com és la basílica major de la Mare de Déu, la més bella de Roma. L'haver mantingut durant tants anys la fidelitat a la gran tradició romana, amb les adients adaptacions als temps d'avui, en l'ambient serè i familiar que regna entre els membres de la Capella, ho considero un gràcia molt gran, immensa.

-I en la seva faceta de compositor, quina és la seva peça predilecta i per quin motiu?

-Els pares estimen tots les seves criatures, però sempre hi ha una predilecció envers el caga-niu. En el meu cas, es tracta de l'oratori "Noces de Sang", del mil.lenari del Sant Dubte d'Ivorra. Em sembla d'haver aconseguit una obra de maduresa, ben equilibrada i rica de colors i de matisos, i que, sobretot, pot ajudar els fidels a créixer en l'amor a l'Eucaristia. Seria llarg fer una distinció de gèneres i, encara més, fer una tria de preferències. Quedem-nos amb el "Sant Dubte".